

DEL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

58. évfolyam, 294. szám

Ara: 1 forint

Vasárnap, 1968. december 15.

Az emberség sugárzása

Találkozik az ember egyszerű munkásokkal, elbeszélget nyugodt-bölcs szavú idős parasztokkal, hallgatja, amit nagyon világos ésszel, s nagyon tiszta szívvel mondanak arról, ami szinte életüket teszi: a szorgalmas, becsületes munkáról. Ez egy ünnep volt nekem — mondhatja utána. A munkatársak is a rokonszeny hullámhosszán szólnak róluk, szeretettel, tisztelettel. Valami rejtett fény, nyilván emberségük tiszta sugárzása kíséri őket a műszakok során, vagy a látástól valószínűleg végzett paraszti munkában. Sokuk — ezt panaszkolta föl egy vitaköz — mégis szürke marad a szó elismerést-méltatást hiányzó értelmében. Egyesek pedig — így a másik — szinte menetrendszerűen kapják az érmet, vagy érdemrendet. Jutalmazáskor — folytatta — olyan is van nem egy a „borítékosok” között, aki csak és kizárólag a fizetésért dolgozott meg. Miért kap? Mert esetleg jó arcot tudott vágni ahhoz, amivel a másik szokimondó-nyersen vitaközött?

Volt, aki azt mondta: egyik-másik közösségben a vezetőket nemhogy reflektort, homályos világosságot is megadnak az erkölcsi elismerésnek. Pedig az izzadva-küszködve helytálló ezt a tisztességet igazán megérdemlik. Miért fukarkodnak vele helyenként? Miért nem adják meg a módját? S ugyanakkor, nehogy tekintélyrombolásnak hasson, miért mérlik szűken a bírálatot — szinte varázsütemű átváltással — akár a közepesnél milliméterekkel magasabb posztok irányába is. Vannak, akik „fenyőillatot” igyekeznek fújni ott is, ahol már az egész közösség érzi, hogy valami nincs rendjén. Nem etikuss az érdemek mérlegelésénél sem kisebbíteni, sem túlozni, amint hogy nem etikuss csak a régi érdemeknek szóló babérkoszorúval takargatni újkeletű fogyatékosokat.

Elmondta valaki, mennyire elragadta annak idején őt is, családját is az olimpiai láz. S hogy utána nem sokkal, Kádár elvtársnak, a Budapesti Harisnyagyárban tett látogatásakor milyen jólesett hallania: a szocialista brigádok aranyereit is értékeljük annyira, mint az olimpiai aranyakat. Kisebbitette ez sportolónk dicsőségét? A legkevésbé sem. De segített valamit a helyére tenni a közvélekedésben: a szocialista módon dolgozó, tanuló munkás semmel sem érezheti magát hátrábbvalónak, mint a legélvonalbelibb élsportoló. S ezen nem változtat az sem, ha a munkás, mint az említett szocialista brigádtag, maga is lelkesen szurkolt a nemzeti színekért. Jó ezt fölemlíteni, tudatosítani: a „nemzeti színekért” a gyárkapun át dolgozni önzölök, a tsz földjein kapával görnyedők, géppel munkálkodók mind-mind nagy tetteket visznek véghez — a maguk helyén. S meg kell látnunk: nagy tette dagadnak az idő medrében a kicsinek, egyszerűnek, szürkének tűnő, milliószor ismétlődő műveletek, mozdulatok is.

Ezt is mérni, kalkulálni kell. És még sok mindent. Például, hogy másik végletet tekintünk: a kutató munkát, az idegsejtek sokszorozott erőfeszítését, a magas hőfokú szellemi tevékenységet. A gondolkodó szobrot — s nemcsak a mérnöki „agyostromlás”, hanem például az önálló ötlet, véleményalkotás és nyilvánítás s a nevelés vonatkozásában is — igyekeznünk kell karakteresebbé tenni a képzeletbeli találaton. Ehhez pedig hány- és hányféle ellenállást, kényelmes vagy rossz beidegzést, helytelen feltételes reflexet kell legyőznünk.

Egy gondolatot; korántsem befejezett. A végére — bizonyos vagyok benne — mindenki odaállít még egy újabb, kapcsolódó sort a maga, a családja, a szűkebb környezete tapasztalatait, véleményét, kritikus észrevételeit. Sok mindent másképp lát az esztendő, mint a közéleti ember, a pedagógus, mint a textilmérnök; vannak és lesznek is még viták, ki mennyit kap az erkölcsi elismerésből, az anyagi javakból, hol és mit kell még a szobron igazítani a teremtő vésőnek, hogy teljesebb legyen a harmónia. De, hogy az alkotó, dolgozó embernek csak a mi rendünk állíthat-formálhat igazí, ércnél maradandóbb szobrot, ezt érzik, tudják az emberek. Ezért a bizakodás, az akarat, a buzgalom.

Ez a megnyugtató, s egyben a tettekhez is ez serkent. Majakovszkijjal: „a dicsőségre valahogy majdcsak megalkuszunk” — medítálnak, magukban s egymás közt is az emberek, és így folytatják az idézetet: „közös emlékműként hadd álljon itt ragyogva harcokban izmosult szocializmusunk.”

S. M.

Ülést tartott a Csongrád megyei pártbizottság

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei Bizottsága Győri Imre elvtársnak, a Központi Bizottság tagjának, a megyei pártbizottság első titkárának elnökletével tegnap, szombaton ülést tartott Szegeden.

Siklós János elvtárs, a megyei pártbizottság titkára ismertette a Központi Bizottság december 4-i ülésén napirenden szerepelt témát: a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről szóló értekezést és állásfoglalást.

Dr. Komócsin Mihály elvtárs, a megyei pártbizottság titkára ismertette a Központi Bizottság által tárgyalt

jelentést az 1968. évi gazdasági fejlődésről, a gazdasági reformról és a javaslatot a jövő évi gazdasági munka fő irányaira.

Győri Imre elvtárs a két napirendi kapcsán szólt a Központi Bizottsági ülésen elhangzott nemzetközi és gazdasági kérdésekről.

Az ülésen felszóltak Fehér Lajos, dr. Julesz Miklós és Labádi Sándor elvtársak.

A megyei pártbizottság egyhangúlag tudomásul vette a napirenden szereplő kérdésekről nyújtott tájékoztatókat és a megvalósítás elősegítése érdekében a megyében megfelelő intézkedéseket kezdeményez.

Fejlesztés — gondokkal

A települések fejlesztése minden évben nagy, s egyre növekvő anyagi befektetést kíván. A helyi államhatalmi szerveknek, a tanácsoknak sok gondot okoz így esztendő forduló táján, hogy a jövő évre tervezett utak, járdák, közművek, szociális és oktatási intézmények, az ellátást szolgáló létesítmények, hogyan, milyen összegből valósulnak meg. Az önálló gazdálkodás elvének érvényesítése számos tényező ésszerű összehangolásával jár, s a különböző érdekek egyeztetését kívánja meg. Példának lehet említeni, hogy egy terület lakossága a magasnyomású vízvezeték hálózatának bővítését kéri, s az ugyanott levő termelőüzem is terjeszkedik, fejlődik, tehát annak is hasznára válna, ha bekapcsolódna a városi vízellátás rendszerébe. Ilyen esetben az a helyes eljárás, ha a megvalósítás költségeiből az üzem is magára vállal egy részt.

Szegeden is van már jó példája az ilyen koordinációnak. A tanácsi szervek és a különböző vállalatok együttműködése több évre tekint vissza. A körtőlésen belüli iparkörzet kialakítása során tizenkét vállalat egyesült a vízhálózat bővítésére, a csapadékvíz elvezetésére és közös csatorna építésére. Igaz, ez még abban az időben történt, amikor a vállalatok hozzájárulását főhatóságai központi-lag finanszírozták.

Most mégis akad az az eddig jól bevált kooperáció. Itt van a város egyik leginkább feszítő gondja, a csatornázás megoldása. Természetes, hogy ez a lakosság érdekében is halaszthatatlan, de ugyanakkor nélkülözhetetlen azoknak az ipari vállalatoknak is, amelyek hovatovább nem tudnak mit tenni a gyártás „melléktermékeként” gyűllemelő szennyvízzel. Nem egyet közülük eddig is súlyos pénzbírásgal sújtott a víztörvények alapján a vizet tisztaságáért felelős vízügyi igazgatóság. A Kosuth Lajos sugárúton és a Tolbuhin sugárúton mégis azért nem kezdenek meg a csatornázást, mert az építési költségeihez való hozzájárulást eddig az érdekelt üzemeknek csak egy része vállalta. Magyarazat: a ráfordítási összeg 1968. január óta nem „fentről jön”, hanem azt a vállalatnak saját gazdálkodásából kell biztosítani. Ahol számfátákat végeznek — s nemcsak a pillanatnyi minél magasabb nyereségre gondolnak — rájönnek, hogy az ilyen befektetés nem alakon kidobott pénz.

A közös létesítmények megvalósításán túl az ipari, építőipari, kereskedelmi vállalatok, a kisipari termelőszövetkezetek és az általános értékesítő és fogyasztási szövetkezetek úgynevezett kommunális adóval, a tanácsi és a szövetkezeti vállalatok pedig telekhasználati díj fizetésével is segítik az általános fejlesztési alap növelését. Ez év elejétől rendelet szabályozza ezeknek az összegeknek a mértékét, s a kommunális adó például a vállalati béralap függvénye, mintegy 4–5 százaléka évente a tanács rendelkezésére álló fejlesztési alap összegének. Ez a fajta hozzájárulás is magától értetődő, hiszen az üzemek, vállalatok dolgozói egyben a város lakói is; az üzemek, vállalatok éppúgy használói, élvezői, a munka során is az utaknak, közmű berendezéseknek, közműintézményeknek. S az is nyilvánvaló, hogy a város általános fejlesztése alapja a termelés és a szolgáltatás fejlesztésének is — a kettő együtt célszerű és hasznos — közösségnek. S bár a rendeletnek — végrehajtása első félévében —

Összehívták az országgyűlést

A NÉPKÖZTÁRSASÁG ELNÖKI TANÁCSA AZ ALKOTMÁNY 12. PARAGRAFUSÁNAK (2) BEKEZDÉSE ALAPJÁN AZ ORSZÁGGYŰLÉST 1968. DECEMBER 18-ÁN, SZERDÁN DÉLELŐTT 11 ÓRÁRA ÖSSZEHÍVTA.

A koreai kérdés vitája az ENSZ-ben Csatorday Károly felszólalása

Az ENSZ-közgyűlés egyes számú (politikai) bizottságában folytatódott a vita a Koreával kapcsolatos kérdésekről. Algéria, a Szovjetunió, Szíria, Csehszlovákia, Kuba, Románia és Magyarország küldötte elfeltéte az Egyesült Államok és szövetségesei beavatkozását a koreai nép belügyeibe, követelte az összes külföldi csapatok haladéktalan kivonását Dél-Korea területéről és a törvény-

telenül létrehozott ENSZ-bizottság feloszlását. A magyar ENSZ-delegáció vezetője, Csatorday Károly nagykövet felszólalásában megállapította, hogy a magyar delegáció kezdettől fogva ellenezte az úgynevezett koreai kérdés felvételét a jelenlegi közgyűlés ülészakán napirendjére, mivel a koreai kérdést Korea belső ügyének tekinti. A magyar delegáció támogatja Kuba javaslatát, amely a koreai kérdés vitájának megszüntetését célozza. Hangsúlyozza: a Dél-Korea területén tartózkodó amerikai és egyéb külföldi csapatok egyedüli célja a népszerűtlen dél-koreai bábkormány uralmának fenntartása. Csatorday ezután hivatkozott az utóbbi időben az USA által a Koreai NDK ellen elkövetett provokációkra és többek között a Pueblo kémhajó ügyére.

Japán, Togó, Új-Zéland, Rwanda, Kanada és Thaiföld képviselője az amerikai küldött példájára megpróbálta igazolni az USA beavatkozását a koreai nép belügyeibe.

A bizottság hétfőn folytatja a vitát.

K. J.

Fúrótorony az utcán

Somogyi Károlyné felvétele

Nem mindennapi látványban volt részük azoknak, akik az elmúlt héten Szegeden, a József Attila sugárúton, vagy a Makai utcában megfordultak. A budapesti Talajvizsgáló és Geodéziai Vállalat kisméretű, gépkocsira szerelt fúróberendezéssel vizsgálta a környék földfelszín-szerkezetét. A szakemberek ebből állapítják meg, hogy a közeljövőben ide épülő háztömbökhöz milyen erős alapozást kell végezni.

Izrael expanziós törekvései

William Scranton volt pennsylvániai kormányzó, aki Nixon amerikai megválasztott elnök megbízásából közel-keleti körutat tett, tájékoztatta Nixont tapasztalatairól.

A megbeszélés után Scranton sajtóértekezletet tartott, amelyen kijelentette, hogy a közel-keleti helyzetet „rendkívül robbanékonyan és igen nehéznek” tartja. „A világ e részében mélyeséges az ingerültség és a gyűlölet. A békés rendezés sikeréhez szinte csodára volna szükség” — jelentette ki az amerikai politikus.

Scranton elmondta az újságíróknak, hogy amikor a Közel-Keletre utazott, igen

súlyosnak tartotta az ottani helyzetet, de sok ottani vezető politikussal folytatott megbeszélésen azt a benyomást szerezte, hogy azok ösztönösen akarják a békés rendezést.

A sajtóértekezleten Scranton kifejezte azt a véleményét, hogy Izraelnek még legalább három évig kell várnia az Egyesült Államoktól megrendelt Phantom típusú ötven sugárhajtású vadászbombázó és 60 kontingen-sének leszállítására.

Az ENSZ-ben közzétették a szíriai és jordániai küldött U Thant ENSZ-főtitkár nevére szóló levelét, amelyben újabb tényeket ismertettek

Izrael expanziós törekvéseiről. Georges Tomeh, Szíria állandó ENSZ-képviselője levelében többek között közli, hogy az izraeli távirati iroda jelentése szerint a Tel Aviv-i politikusok 1973-ra 12 000 lakossal 25 izraeli települést kívánnak létrehozni a Golan-magaslatokon, a megszállt szíriai területen. Jelenleg már tíz ilyen település létezik e térségben. El-Farra jordániai delegátus leveléhez csatolta az emberi jogok éve alkalmából december 4-én Beirutban megtartott arab regionális konferencia határozatát, amely felhívja a figyelmet a tűzszüneti egyezmény Izrael részéről történő sorozatos megsértéseire.